

<C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Beletria\Junkova Lydie\Smrt v mlze.pdb>

PDB Name: Lydie Junková-Smrt v mlze

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.8.1973

Modification Date: 16.8.1973

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Lydie Junková-Smrt v mlze

Mlhavou noc rozprostřenou nad temným břehem řeky nemilosrdně trhala světla reflektorů, v nich se vůz pomalu a ztěžka zvedal nad hladinu, byl tažen k náspu, až konečně přistál na břehu, kde ho obklopily tmavé postavy. "Řidič je uvnitř," řekl mužský hlas, zavolejte doktora." Než přijel, podařilo se otevřít přední dveře světlé felicie. "Mohl být ve vodě nejvýše den," prohlásil asi o hodinu později lékař. "Při tom pádu zřejmě ztratil vědomí a utopil se. Ale jak jste se o tom dověděli, poručíku?"

"Někdo zavolal, že viděl v řece auto."

"Nepředstavil se?" Doktor se zvedl od bezvládné postavy.

"Kdepak! Řekl jen, že se dřív nedostal k telefonu a zavěsil. "

"Třeba to zavinil a probudilo se v něm svědomí," ozval se kdosi ze tmy. Nikdo neodpověděl. Po třetí hodině v noci se policejní vozy daly do pohybu a jeden po druhém se ztratily v mlze.

"Ta felicie spadla do řeky skoro o sto metrů dál, než jsme ji vytáhli," referoval poručík Gall. "Přímo od řeky stoupá strmý svah, našli jsme na něm stopy. Jel jsem se podívat nahoru. Silnice se v tom místě prudce stáčí doleva, měl jsem v té mlze sám co dělat! Není tam žádné zábradlí, jen pár ubohých patníků."

"Už víme, kdo je ten mrtvý?" obrátil se kapitán Doubek k tělnatému muži, který seděl na židli u psacího stroje.

"Doktor Pavel Hánek, vedoucí odboru ve výzkumném ústavu," odpověděl podporučík

Křížek. "Třiačtyřicet let, ženatý. Manželka je podnikatelka, toho času na obchodní cestě. Vráti se až zítra.

Ani jejich patnáctiletá dcera není doma."

"Musíme nejdřív zjistit, kam doktor vlastně jel!"

"Kdo chvátá tak pozdě nocí a tmou," zamumlal poručík Gall a snažil se potlačit zívnutí. "Otec to s dítětem -"

"Probud' se," řekl kapitán Doubek. "A chvátej do výzkumáku."

"Nemám vůbec tušení, kam mohl jet!" vrtěl zdrceně hlavou šedovlasý ředitel ústavu. "Ale jak se to vlastně stalo?"

"Vůz sjel ze silnice přímo do řeky. Možná, že doktor Hánek nezvládl v té mlze zatačku," řekl poručík Gall.

"Tomu nevěřím! Takový zkušený řidič!" namítl ředitel. "Víte, pro ústav je to rána," dodal sklesle. "Hánek byl pracovitý, spolehlivý, na slovo vzatý odborník. A slušný člověk. V ústavu měl velkou autoritu. Přísný, ale spravedlivý."

"Neměl s nikým konflikty?"

"Co vás nemá! Byl všeobecně oblíbený. Ačkoliv -" Chvalozpěv náhle uvázl. "Inženýr Špilka - takový trochu roztěkaný mladík -"

"Co provedl?"

"On totiž předložil před časem závěry z výzkumu, které se zčásti opíraly o neověřená data. Možná, že falešná. Pavel se hrozně zlobil, že je to pokus o podvod. Že bude nutno zkontrolovat veškeré údaje, zopakovat všechny experimenty. Prostě se chytli."

"Jak je to dlouho?"

"Asi dva měsíce. Ovšem nemyslete si -"

"Já nemyslím," ujistil ředitele poručík Gall. "Ale pro jistotu bych si s ním promluvil."

"Jenomže on je na dovolené -"

"Snad ne poblíž té řeky?"

"Totiž - O pár kilometrů dál má náš ústav pronajaty dva rekreační sruby. Poblíž Horšova. Někteří naši zaměstnanci tam tráví dovolenou."

"A doktor Hánek?"

"Ten se tam narodil! V Horšově měli jeho rodiče chalupu. Často je navštěvoval. O té serpentíně proto dobře věděl! Ještě nás varoval, abychom si na ni dali pozor," řekl ředitel zarmouceně.

Podporučík Křížek přinášel docela jiné informace. "Popovídal jsem si se sekretářkou," začal poněkud rozvláčně, jak měl ve zvyku. "Ono je to všechno nějaký zapeklitý!"

Kapitán vyndal ze zásuvky tabák. "A co vlastně?" zeptal se.

"Poslední dobou se jí doktor Hánek zdál být jako duchem nepřítomný. Dvakrát prý zapomněl na důležitou schůzku."

"A to je všechno?" protáhl Viktor Gall netrpělivě.

"Kdepak! Ona si myslí, jestli do té řeky nesjel schválně!"

"Cože?" Kapitán Doubek si přestal cpát dýmku.

"Byl prý poslední dobou strašně nešťastný. Někdy měla dojem, jako kdyby už ani nechtěl žít."

"To by byla divná sebevražda!" řekl poručík.

"Takový nesmysl!" vykřikla. Pěstěná ruka s nápadnými prsteny se zvedla jako v sebeobraně. "Co mi to chcete namluvit?"

"Ptal jsem se pouze na váš názor, paní Hánková," řekl poručík.

"Proč by to Pavel - udělal?" přešla rozhořčeně k útoku. "Neměl rozhodně důvod!" Stáhla nádherně klenuté obočí. Oči pod ním nebyly zasmušilé. Byly studené, nepřátelské. Vůbec nevyhlížela jako zdrcená vdova. Spíš jako žena v plné zbroji vyrušená z nějakého válečného tažení.

"Vaše dcera už je doma?"

Sevřela ruce na opěradle křesla. "Renáta?" opáčila. "Dnes má přijet od kamarádky." Podívala se roztržitě na abstraktní obraz, který visel nad krbem. "Někdy ani nevím, co si vlastně myslí! V poslední době - se s námi moc nebavila." Nic víc ji nenapadlo; na válečném poli zřejmě nezbylo pro dceru místo.

"Ani se nedivím, že jsi ji nepotěšil!" Kapitán zalovil v papírech na stole: "Tady je to: doktor Hánek se dal přede dvěma roky pojistit na vysokou částku. V případě sebevraždy by vdova nedostala ani vindru."

"Snad ji nepodezíráš?"

"Rád bych, ale nemůžu: v inkriminované době byla nejmíň třista kilometrů od té řeky. Zato ve výzkumáku je zajímavý adept!"

"Že by pro pár ostrých slov?" zapochyboval kapitán, když vyslechl inženýrův příběh..

"Jenomže tady nešlo jen o vynadání!" ozval se podporučík Křížek. "Doktor Hánek ho přeřadil z výzkumu na jinou práci. Špilka tak přišel o prémii. A co hůř: asi ho kvůli tomu opustila slečna!"

"Ženy uvažují prakticky," podotkl poručík. "Ale jak by dostal doktora do té řeky?"

"To je pravda," převzal Křížek nahrávku. "Vůz byl v pořádku, žádné poškozené brzy či tak něco."

"Hánek přece vůbec nebrzdil! Třeba usnul ve voze - Ačkoli v krvi mu nenašli ani stopy po alkoholu nebo sedativech."

Velký obývací pokoj s elegantním stylovým nábytkem pro ni byl příliš rozměrný, ani široké starožitné křeslo nebylo té droboučké blondýnce šité na míru. "Já jsem ho neviděla už nejmíň týden," prohlásila mdle. Připomínala zakřivené štěně. Tmavé oči byly bez výrazu, jako by jí ještě nedošlo, co se stalo.

"A kde jste byla celou tu dobu, Renáto?" zeptal se poručík.

Poslouchala ho vůbec? Ovinula si kolem prstu loknu hustých vlasů. "Já?" vyklouzlo z ní konečně; v očích jí svítilo jakési prchavé oživení. "S partou - na chatě..." šeptla.

"Kdo všechno je v té partě?"

"Já ani nevím, jak se jmenujou," zahihňala se..

"A kde je ta chata?"

Chvilku přemýšlela. "Jeli jsme - už nevím. Podél nějaké řeky..."

Viktor Gall potlačil chuť s ní zatrást. "A jaká to je řeka?"

Pochopitelně neměla ponětí. Ovšem nevyhlížela jako někdo, kdo tahá policii za nos; jí mohla být policie ukradená.

V té chvíli se otevřely dveře. Háňková se na okamžik zastavila na prahu. "Renáto, koupila jsem ti tu kazetu," řekla suše.. "Máš ji na stolku ve svém pokoji!" Byl to zřetelný příkaz. Dívka stiskla rty, z tmavých očí vystřelil číhavý, nepřátelský výraz. Neochotně vstala, pomalu se šinula po měkkém koberci, pomalu překročila práh a přivřela za sebou dveře. Háňková se nejdříve přesvědčila, že nezůstala za nimi, a potom tiše zavřela. "Renáta není v pořádku," vzdychla. "Hrozně se změnila. Předtím to bylo docela normální dítě..." "Na vteřinu vypadala jako obyčejná matka. "Ale potom přišly deprese, pořád plakala..."

"Čím si tu změnu vysvětlujete?" zeptal se poručík Gall.

Upřela na něj nazelenalé oči, pohnula rty, ale pak jenom šklubla rameny.

"Neužívala nějaké léky?"

"Chcete říct drogy? O žádných nevím."

"Vy jste ji nevzali k lékaři?"

Idylka rázem skončila. "Manžel s ní byl u psychiatra, ale k ničemu to nevedlo!" řekla pohrdlivě; tenhle tón jí padl jako ulitý. "Začala chodit na terapii. Nejdřív s nějakou skupinou. Potom sama."

"Kdo byl ten terapeut?"

"Už jsem vám říkala, že se nám nesvěřovala!" odsekla podrážděně. "Já mám totiž náročné zaměstnání, pane poručíku!" zaútočila vzápětí, jako by vycítila jeho skrytou nechuť. "Jsem skoro pořád na cestách. Zvláště v posledních letech."

"Co tomu říkal váš muž?"

"Ten?" Víc despektu se do jednoho slůvka nevešlo.

"Přihlásil se svědek!" hlásil pozdě večer Křížek. "Je z Horšova, nějaký Souček. Jel tu noc tamtudy domů. Tvrdí, že se teprve včera dověděl, co se stalo. Spíš se mu do toho nechtělo."

"A viděl něco?" Kapitán sklopil stolní lampu a zamnul si oči.

"To zrovna ne. Ale necelý kilometr před tou zatačkou ho obrovskou rychlostí předjelo světlé osobní auto. Snad felicie. A po dvou třech minutách potkal bílou dodávku. Jestli prý jeho řidič něco neviděl."

"Nebo nezavinil, že? To měl asi na mysli. Zjistěte, zda ten vůz viděl ještě někdo jiný," řekl kapitán.

"Náhodou ano - hned v nejbližší vesnici. Jmenuje se Potápky. Jeden ze štamgastů místní hospody tvrdí, že krátce po desáté zastavila poblíž nějaká bílá dodávka. Firmu na dveřích prý nepřečetl, ale zato si

všimnul čísla: pražská poznávací značka, potom dvojka a pětka, dál neví. Kluci už na tom pracují."

Prívětivá jihočeská krajina nadarmo plýtvala svými půvaby. Marně mu pospíchaly vstříc topolové aleje, lesklé hladiny rybníků, oblé zalesněné vršky: Viktor Gall byl soustředěný na pruh šedého asfaltu, který před ním neúnavně ubíhal k obzoru. Jel rychle, musel to místo vidět za denního světla. Konečně silnice nad řekou, pár vrávorajících patníků, osudná zatačka; ve dne nevyhlížela zdaleka tak hroživě. Vystoupil z vozu. Mlha jako by nikdy nebyla. Dolů k řece padal prudký svah se shluky vzrostlých křovin.

"Přide bouřka," ozvalo se mu za zády. Stařík slezl z kola a opřel ho o patník. "Jo, zrovna tady se stalo to neštěstí, jestli jste o něm slyšel. Furt slibujou, ale zábradlí nikde! Někdy před tejdnem tu slítnul dolů nějakej na motorce. Měl ale kliku: vletěl rovnou do těch keřů a ty ho zachránily. Ne jako ten nešťastník!"

"Vy jste ho znal?"

"Abych neznal Hánka! Jeho rodiče měli v Horšově chalupu a on u nich bydlel až do té doby, než se oženil. Potom sem ale často jezdili. Jejich Renátka na prázdniny nebo taky s tátou na neděli. To je mi právě divný - dyť on tu silnici znal jako své boty!"

"A jeho rodiče tu ještě žijí?"

"Kdepak! Starej Hánek umřel už dávno a ona už je taky dobrý tři roky na pravdě boží."

Viktor Gall se pomalu rozjel zpátky. Měl vtíravý pocit, že se právě dověděl něco důležitého, co zatím nedokáže rozšifrovat.

"Zatímco jsi byl na výletě, narazila u Potápek policejní hlídka na bílou dodávku," přivítal ho kapitán Doubek. "Řidič nejdřív místo dokladů vytáhl pistoli, ale vzápětí se pokusil ujet. Podle Křížka to musela být honička jak ze seriálu."

"Ve skutečnosti se takové blbiny ani nedějí," mínil poručík. "A chytili ho vůbec?"

"Ten chlap nakonec dostal smyk, vletěl do hromady kompostu a tam ho dopadli. Vyskočil s rukama nahore a ječel, aby nestříleli. Ta jeho pistolka byla jenom atrapa. Vezl nějaký nakradený materiál a údajně ji měl na lupiče. Rozhodně to nebyl náš člověk."

"Co když si Souček ten bílý vůz vymyslel!"

Takovou nehoráznou pochybnost nemohly liknavé události přece jen strpět. Ještě týž večer dorazilo hlášení: "Jedná se o džíp značky Cherokee," citoval z něj kapitán. "Majitel vozu potvrdil, že v uvedenou dobu jel z Horšova směrem na Potápký. Uvedenou zatačkou projel kolem desáté v noci a potkal těsně za ní pouze jediný vůz. Ani předtím, ani potom žádný jiný neviděl... V té vsi zastavil, aby zkontroloval pneumatiky..."

"Ti dva řidiči se neznají?"

"Ne. Nezávisle na sobě si tak navzájem potvrdili alibi a rovněž dobu neštěstí: krátce před desátou."

Na chodbě zadasaly rychlé kroky a vzápětí vpadl nezvykle prudce podporučík Křížek. "Inženýr Špilka je zpátky z dovolené!" hlásil udýchaně ještě s rukou na klíce.

"Kdy přijel?" zeptal se kapitán.

"V tu kritickou noc! Ale abych vás nenapínal: právě volal starosta z Horšova. Přišel za ním stařík, který jim tam dělá něco jako nočního hlídače a obchází taky ty rekreační sruby. Ten tvrdí, že tu noc viděl Špilku odjíždět A dodatečně mu došlo, že by to měl oznámit. Starosta se dušuje, že ten důchodce je seriózní osoba, bývalý účetní. Je taky ochotný podepsat výpověď."

"Snad nechcete tvrdit, že jsem ho tam strčil!" vykřikl rozčileně nazrzlý inženýr. Na krku mu naskočily rudé skvrny.

"Ale připouštíte, že jste se zhruba v tu dobu vracel z Horšova!" řekl poručík Gall. "Potkal jste na té silnici nějaký vůz?"

"Jestli myslíte doktorovu felicii, tak určitě ne! Nevím ani, kdy tamtudy jel! Já jsem mu nic neudělal! A proč taky?"

"Měl jste slušný motiv: některé slečny si potrpí na jistější příjmy."

"A co je vám do toho?" Špilka se oběma rukama chytil stolu, jako by ho chtěl převrátit. Vzápětí ochabl, zdálo se, že tím křečovitým stiskem vyčerpal veškerou zlost. "Vždyť Hánek mi vlastně pomohl," řekl sklesle. "Aspoň jsem poznal, na čem jí záleží..."

"To jsou jen slova," namítl poručík.

"Vztekl jsem na něj měl, to je pravda. Ale přece bych Renátce nezabil otce! Znáš ji od malička...Naši se s Hánkovými kdysi stýkali a já jsem jim chodil pomáhat na zahradu. Renáta byla u babičky skoro pořád. Zvlášť pokud byl doktor v zahraničí."

"Vy máte rád děti?" zeptal se poručík nedůvěřivě.

"Připomínala mi moji sestřičku: ta umřela, když jí byly tři roky." "Kdy jste viděl Renátu naposled?"

"To už je dost dlouho. Dokud chodila za tátou do ústavu, obvykle se u mě zastavila. Naposled přišla asi před rokem, ale to byla nějaká divná. Zničehonic se rozplakala a drmolila něco o ukradeném dětství."

Když jsem se jí ptal, co tím myslí, tak se sebrala a utekla. A od té chvíle jsem ji neviděl."

"S doktorem Hánkem jste o tom nemluvil?"

"V té době už na mně byl naštvaný!"

Tentokrát měl poručík posilu. Kapitán Doubek si mlčky prohlížel útlou světlolásku, tmavé těkající oči, neklidné ruce. "Pamatujete se na svoji babičku?" zeptal se vlídně.

"Ona umřela," řekla dívka bezvýrazně a způsobně upila čaj, který před ní číšník postavil.

"Ale na prázdniny v Horšově si jistě vzpomínáte!" vmísil se Viktor Gall. Také neměl úspěch.

"To bylo dávno." Stěží pohnula rty.

"Pár let! Tak rychle se ve vašem věku nezapomíná!"

"Proč ne?" vyhrkla. Prudce postavila hrnek a nepřítomně se rozhlédla po malé zahradní restauraci. "Já si - Ale to byste nepochopil..." Vzadu v tmavých očích zaplálo žlutě.

"Jen klid, děvenko!" řekl kapitán Doubek a pohledem vyřadil poručíka. "Hezké zážitky si člověk přece pamatuje -"

"Hezký?" zajčela náhle. "Já si pamatuju něco jinýho!" Několik hostů se po ní ohlédlo. "Nechte mě na pokoji!"

Muž od vedlejšího stolu vstal a blížil se k nim. Renáta se vylekala, bílý, vyděšený obličej. Vzlykla, vzápětí začala skučet, stále silněji, a svíjela se na židli jako v křeči. Přivolaný lékař ji dal odvézt do nemocnice.

"Co jste to Renátě udělali?" vyletěla rozčileně Hánková, když jí podali zprávu. "Já - já na vás -"

"Raději si vzpomeňte, kde se vlastně léčila!" řekl tvrdě poručík.

Viditelně zbledla. "Řekla mi jen, že se učí poznávat své - vnitřní dítě... Ona nás nenáviděla - oba..."

Opřela se dozadu v křesle, vypadala unaveně. Nebyla ta zbroj, to bitevní pole jen pokusem jak uniknout ze života, který se rozpadl? "Chodila k nějakému doktorovi, prý studoval v Americe. Nové metody léčení."

"Ukradené dětství? Ale pak je to jasné!" Profesor, dávný přítel poručíkova otce, si podle svého zvyku posunul brýle na čelo a přimhouřil oči. "Už léta rádí v Americe epidemie takzvaného oživování paměti.. Spousta šarlatánů se snaží svým pacientům namluvit, že je v dětství někdo týral nebo sexuálně zneužil. Ne že by se to nestávalo! Jenomže paměť není krabíčka s úhledně srovnanými starými fotografiemi, z které jen stačí kteroukoli vytáhnout.. Je v ní změt různých útržků, ovlivněných i zvenčí... Jakákoli dodatečná rekonstrukce je ošidná, ne-li nemožná."

"Takže minulost z toho vyjde zkreslená!"

"A jak! Do paměti se dají implantovat i zážitky, které se vůbec nikdy nestaly! Proto se mluví o falešné paměti. False memory. Techniky jsou různé, většinou hypnóza, drogy, sugesce."

"Copak to není trestné?"

"Pokud to můžeš dokázat! Ti chudáci bývají na falešném terapeutovi závislí a odmítají proti němu svědčit. A přitom tyhle praktiky vedou k neuvěřitelným tragédiím: úplně rozvrátí život obětí i celých rodin, mnohý neprávem osočený skončí ve vězení. Nebo si vezme život."

"Copak nikdo neprotestuje?"

"Jak to, že ne! V Americe založili nadaci nespravedlivě obviněných. V Anglii královská psychiatrická společnost ty zločinné praktiky tvrdě odsoudila. V některých amerických státech odnímají těm šarlatánům licence a staví je před soud. Ale všechno je marné: z toho humbuku se už stal příliš výnosný kšeft. Parazitují na něm i někteří psychiatři, psychologové, advokáti, publicisté, spisovatelé a spousta dalších grázlů."

"Nechápu, proč jsou lidé tak lehkověrní!"

"Proč? Protože jsou nešťastní, zklamaní, trápí je deprese a pocity méněcennosti, trpí poruchami spánku,

paměti, sexuálních funkcí - Lidi ve stavu úzkosti nebo zoufalství nachytáš často na cokoli."

"Přichází v úvahu nějaký doktor Patera," hlásil o dva dny později poněkud uštvaný podporučík. "Teda doktor! V druhém semestru ho vyhodili z medicíny, potom byl v nějakém výzkumáku, ale odtamtud byl propuštěn a nakonec odjel do Ameriky. Předloni se vrátil. Pokusil se založit nějakou sektu, jenže neuspěl."

"Ano, Miloš Patera u nás kdysi pracoval," potvrdil ředitel výzkumného ústavu. "Tehdy ještě studoval. Byl šikovný, ale až moc. Vyšlo totiž najevo, že jeden z našich externistů mu pravidelně odvádí značnou část svého platu. Jak ho k tomu přiměl, to jsme se nedověděli, ale doktor Hánek ho pochopitelně vyprovodil - byl totiž u něj v odboru. Pamatuju se, že Patera hrozně vyváděl, vyhrožoval, škemral, ale takový podvod jsme v ústavu trpět nemohli!"

"A tak se rozhodl, že se pomstí," řekl kapitán na zpáteční cestě.. "Namluvil Renátě, že ji její otec v dětství zneužil. Bezohledně jí zničil život!"

"Že by Háňková tomu obvinění uvěřila?" vrtěl hlavou poručík.

"Věřila nevěřila, rozhodně odmítne vypovídat," mínil Doubek.

"A Renáta nebude proti Paterovi svědčit, asi mu pořád ještě slepě důvěřuje. Kromě toho se úplně zhroutila - Bůhví, jestli ji z toho doktoři vůbec dostanou," řekl Viktor Gall. "Doktor Hánek umřel zbytečně. A mlha zůstala: můžeme vyloučit bezprostřední cizí zavinění, ale nevíme, zda odešel ze života z vlastního rozhodnutí, nebo v náhlém pominutí smyslů. A přitom je zřejmé, kdo ho vlastně zabil. Doufám, že mi něco poví Špilka- On má rád děti..."

"Vůbec vám nerozumím," řekl odměřeně Patera. "Oč vlastně jde?"

"O to, jak jste léčil Renátu Háňkovou."

Ani se neobtěžoval to popírat. "Ano, trpěla těžkými depresemi. A já jsem se snažil jí pomoci. To snad není trestné!" ušklíbl se.

"Její otec se rozhodl skončit se životem. Jistě vás to potěšilo. Udělal jste však kardinální chybu: určil jste dobu údajného zneužití Renáty na poslední prázdniny, než šla do školy. Ale ona je trávila u babičky v Horšově!. Na to máme svědeckou výpověď."

"Jenže on tam za ní vždycky jezdil!" řekl Patera výsměšně.

"Omyl! Toho roku byl na zahraniční stáži a celé léto se v Horšově ani neukázal. Pomstychtivost zaslepuje. A teď vás čeká vyšetřování."

Smích ho přešel, ale ještě zaútočil: "Nic mi nedokážete! Najdu si nejlepšího advokáta!"

Poručík Gall už neodpověděl. Vyšel ven, do zamlžené noci, a zhluboka se nadechl.